

Lap.	112
... pdd	127
...	138
...	144
...	167
...	170
...	254
...	314
...	172
...	190
...	191
...	206
...	207
...	218
...	219
...	220
...	239
...	268
...	269
...	278
...	287
...	292
...	301
...	302
...	318
...	333
...	365
...	375
...	397
...	413

144, 160,
343, 364,
375, 412
127, 144,
256, 319.
398, 414
112, 128,
336, 352,
398, 415
160, 192,
352, 367,
382, 398
352, 382
32
367, 398
91, 126
351, 367

BABA-MADARAK: *Apteria-fiók.* (Lásd a 17. lapon.)

XXXIII. kötet, 1. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. július 3-án.

A GARABONCZÁS NÖVENDEKEK.

— Elbeszélés több képpel. —

— ONDOM, kedves Laura, ez nincs rendjén. Hiszen ezek nem uri gyermekek, hanem valóságos erdei kis vademberek.

— Igaza van, kedves néni, de hát én nem tehetek róla.

— Már abban nem vagyok olyan teljesen bizonyos. Csak azt tudom, hogy jó anyátok ugyancsak nem képzelte, hogy gyermekei ilyenekké fognak válni.

— Milyenekké? Talán azt hiszi néni-kém, hogy valami gonosztevők? Azért, hogy szeretnek kint a szabadban bolyongani, szaladgálni, még nem rossz gyermekek. Én Istenem, hát mit is csináljanak? Bár én is még olyan kicsiny volnék, hogy velök szaladgálhatnék, akkor nem volna olyan unalmas az életem. Apa csak a gazdaságával törődik kora hajnaltól késő estig, alig látjuk egész nap, hát ki viselje a kicsinyek gondját?

— Hm! Azt hiszem, a te dolgod volna. Magad is fiatal ugyan, de mégis már nagy leány vagy, tizenhat éves multál, kis testvéreidnek te pótolhatnád az elhunyt jó anyát. Csakhogy ez persze kissé fáradságos, és úgy látom, nem nagy kedved van hozzá.

Laura neheztelve és sértődve hallgatott el. Már hogy mondhat neki a néni ilyet? Hát rossz testvér ő? Nem igyekszik-e jóra oktatni őket s tehet-e róla, ha nem hallgatnak rá? Persze, a néni csak pár napra jött látogatóba, nem tudja, mennyi bajjal jár az. Meg is mondta ezt a néninek.

— Apa hibája, ha valami nincs rendben. Ő mindig annyira el van foglalva... nem gondol velünk és ha már éppen ő elébe kerül valami, olyan türelmetlen és indulatos, hogy szinte remegünk. Mindig félttem a szegény kicsinyeket, inkább nem is szólok róluk és eltávolítom őket az apa utjából.

— Nem hiszem, hogy ezt jól teszed. Azt nem csodálom, ha atyátok türelmetlen, mikor holmi apró bajokkal bosszantjátok. Jól tudod, hogy nagyon sok a gondja, ugyancsak meg kell feszítenie minden erejét, hogy rendbe hozza a dolgait. Sok csapás érte, hajnaltól estig talpon kell lennie, hogy helyre hozza a sok bajt és megmentse vagyonát.

— Igen, de azért gondolhatna egy kicsit velünk is. Halálra unatkozom itt, ebben a félre eső fészekben, még csak látogatóba sem jön ide senki. Ezek a szegény kicsinyek pedig ugyan mit csináljanak, ha még kedvökre nem is játszhatnak?

— No, ezt ugyan megteszik. Szeretném tudni, most hol vannak és mit csinálnak? Szokatlan csönd van a házban.

Az már igaz, hogy nagy csöndesség volt, annyira, hogy Laura szinte nem is szerette. Hol vannak azok a gyerekek? Kinézett az udvarra, kertbe, de sehol sem volt nyomuk sem. Az ebéd ideje közeledett, végre apa is haza jött, a leves az asztalon volt, de a gyerekek nem mutatkoztak.

— Hol vannak a gyerekek? kérde Dallos ur, az apa.

— Kisétáltak... bizonyosan elkalandoztak egy kicsit, nem tudják hány az óra, felelé Laura zavartan.

— Nincs rendjén. Ügyelned kellene hogy ilyesmi ne történjék; szólt az apa szigoruan.

Az ebéd esőndben, kedvetlenül ért véget. A gyerekek mind végig nem kerültek elő s atyjok láthatólag boszusan ment ismét dolgára.

— De már ez csakugyan nincs rendjén, szólt a néni. Talán valami bajuk is történt?

— Oh, dehogya történt. Nem először maradtak így el... csakhogya apa máskor nem gondolt vele; észre sem vette, mert sokszor megebédelünk nélküle, ha épen valami dolga van oda kint. Akkor megebédel maga és eszébe sem jut, hogy baj, ha valaki elkésik az ebédttől.

— Azt hiszem kedves leányom, van egy kis különbség, ha apa sok dolga miatt jön későn és ha a gyermekek rendetlenség miatt maradnak el.

Laurának sehogy sem tetszettek a néni szigorú szavai, de végre maga is nyugtalanodni kezdett. Az ebéd ideje már rég elmúlt s a gyermekek még mindig nem kerültek elő.

— Már csakugyan valami bajuk történt; aggódék a néni.

— Oh, azt nem hiszem. Dini ügyes és okos fiú, vele nem érheti baj a kicsinyeket. Majd előjönnek.

És épen uzsonna idejére csakugyan előjöttek, mint csata után valami fáradt sereg, úgy rontottak be porosan, fáradtan, éhesen.

— Ejnye, ti rossz gyermekek, hol maradtatok oly sokáig? kérdé Laura.

— Nem az első kérdés, szólt közbe

a néni, hanem az, hogy engedély nélkül hogy mertek annyi ideig kimaradni?

— Nem kell nekünk ahhoz engedély, szólt Dini bátran. *Én* nem eresztettem őket haza.

— *Te* nem eresztetted őket haza? kérdé a néni csodálkozva. És szabad tudnom, kedves barátocskám, miért nem?

— Már azt nem mondom meg.

És Dini nagy nyugalommal zsebébe dugta a kezét és elsétált az ablakhoz. A néni pedig a nagyobbik leánykához fordult:

— Jőjj ide, Aranka. Te már elég nagy leány vagy, tudhatod, mi szabad, mi nem. Mért nem jöttél haza a két kicsikével?

— Mert Dini nem parancsolta. Dini a mi kapitányunk.

— Igen is, és csak azt teszik, amit én parancsolok; szólt Dini büszkén.

— Gyönyörű dolgokat parancsolhatsz, képzelem, mondá a néni félig nevetve. Ugy látom, jobb volna, ha magad is olyan helyre kerülnél, a hol parancsolnak neked, mert itt te vagy a vezér minden csinynél.

— Igen is, én vagyok a vezér, ugy-e Aranka? És ti követtek, ugy-e?

A néni nem kérdezte tovább, hogy miben és hova követik, pedig Dini szeretett volna még tovább is eldicsekedni a vezérségével. De éppen ekkor a cseléd behozta az ozsonnát s a kiéhezett sereg mohón neki látott, bár a kicsi gyöngö Czilike anynyira ki volt merülve, hogy az étel-ital is alig kellett neki. A még kisebb Rudika pedig anynyira fáradt, hogy elaludt Laura a ölében, s le kellett fektetni.

— Oh, ez már mégis szégyen, így holtra fárasztani ezt a kis fiúcskát! szólt a néni elkéseredvé. Dini valóban büntetést érdemelne.

— Dini nem érdemel büntetést, kiáltá közbe Aranka daczosan. Dini ölben vitte sokszor Rudikát.

— Ha vitte is, azért a kis fiú mégis holtra fáradt.

— Oh persze! szólt Dini vállvonogatva. Hát mondta ő azt? Nem panaszkodott és ha nem panaszkodott, hát senki sem szólhat bele.

— De Dini, miféle durva beszéd ez? szólt Laura. Elfelejtéd, hogy ez a néni a mi kedves mamánk testvére?

A mama említésére Czilike, ki bágyadtan ült egy széken, szomoruan pillantott fel. A néni pedig hevesen mondá:

— Igenis, a mamátok testvére vagyok, és ha jó mamátok élne, szégyelné, hogy ilyen gyermekei vannak!

Dini és Aranka elvörösödtek a haragtól, de a kis Czilike könyezve felelé:

— Nem... mamácska nem szégyelné... mamácska szeretett...oh... nagyon szeretett!

A néni látta, hogy az érzékeny kis leányt bántották szavai. Gyöngéden lecsilapította, aztán szobájokba küldte őket pihenni.

Alig hogy elmentek, kopogás hallatszott az ajtón s egy tisztos külsejű öreg gazda ember lépett be. Illedelmesen köszönt és Dallos ur után tudakozódott.

— Édes atyám nincs itthon, kint van valahol a munkásoknál, felelé Laura. Mi járatban van nálunk, Mihály gazda?

— Nem valami jóban, kedves kisasszonykám. A tekintetes urnak akartam volna elmondani... de ha nincs itthon, hát hogy hiába ne jártam légyen, megmondom a kisasszonynak, hogy tessék ám jobb rendre szoktatni a kis urfiakat és kisasszonyokat, mert ha még egyszer olyat tesznek, nem én leszek az oka, ha kék foltokkal kerülnek haza. Mert én bizony senki fiától el nem tűröm, hogy nekem kárt okozzon.

— Kárt? Mit csináltak azok a kis semmirevalók?

— Mit? Összegázolták a veteményes palántáimat. Épen arra jártam és már messziről láttam, hogy egy csapat gyerek egyenesen a palántáknak tart. Gondoltam, hogy talán csak lesz annyi eszök és nem gázolnak bele...dehogy volt! Egyenesen bele tapostak, míg csak el nem riasztottam őket. Akkor futásnak eredtek, de az egyik kisasszonykát mégis elfogtam... azt a kis szöszkét...

— Bizonyosan a Czilikét...

— Nem tudom a nevét. Azt keményen vallattam, hogy mertek ilyen gonosz pajkosságra vetemedni; hát azt felelte, hogy a Dénes urfi parancsolta, nekik előre kellett menni mindig egyenesen, árkon-bokron keresztül, akárhova jutnak is. No már, instálom alássan, ilyen bolond játékot nem szabad üzni és csak azt akartam a tekintetes urnak megmondani, hogy én biz ezt többször el nem tűröm, hanem a kit a földemen találok, annak majd lesz dolga a mogyorófa pálczámmal, akárki legyen is. Mihály gazda a nevem, mindenki ismer, hogy amit mondok, meg is teszem. Meg én! Istennek ajánlom, kis-

asszonykám. Tessék ezt megmondani az ura atyjának.

A haragos öreg elment, Laura pedig hevesen pattant föl:

— Milyen goromba paraszt!

A néni azonban mást látszott gondolni és így szólt:

— Az ő helyén alkalmasint én is így beszéltem volna.

Másnap a néni elutazott, de előbb még hosszan tanácskozott testvérével. Dallos ur figyelmesen hallgatta s gondba merülten mondá:

— Igazad van, édes hugom, tökéletesen igazad van. Magam is sokszor vettem már észre, hogy nincs rendjén a dollog és Laura nem elég komoly, nem elég lelkiismeretes. De hát mit csináljak? Anyi a dolgom a gazdasággal, pöreimmal, hogy nem jut időm egyébre. Kire bizzam a kicsinyeket? Ha csak te nem veszed őket magadhoz...?

— Azt nem tehetem. Tudod, nekem elég dolgom van a magaméival, itt nem maradhatok, magammal pedig nem vihetem a gyermekeidet. Más módot kell kitalálni.

És tovább tanácskoztak, hogy mit tegyenek.

A következő napon Laura kissé elaludt. Már bizony kilencz óra felé járt az idő mikor fölkel, ez pedig, kivált falun, nagy idő. Csak hogy Laurával ez minden héten hét reggel szokott megtörténni. Nem is igen csodálkozott maga magán, hanem ment az ebédlőbe reggelizni. Nem volt ott senki; látta az asztali edényen, hogy a többiek már rég megreggeliztek. Épen kávéját iszogatta és gondolkozott,

mivel töltse a napot, mikor benyitott az apja s keresztül menve a szobán, mondá:

— Holnap eljön a nevelő. Gondoskodjál, hogy szoba legyen berendezve a számára. Egyik szobát pedig rendbe köll hozni, ahol a gyerekek tanulhassanak.

Ezzel kiment, nagy ámulásban hagyva Laurát. Komolyan beszél apa? Az igaz, hogy már többször emlegetett ilyenformát.

— De hogy velem nem tanácskoztott erről!

Sietett atyja után, ki dolgozó szobájában egy csomó írást forgatott. Ilyenkor pedig nem szerette, ha zavarták.

— Mit kívánsz? Beszélj szaporán! mondá.

— Csak azt szeretném tudni: kicsoda, micsoda az a nevelő, a ki a házunkhoz jön. Fiatal, öreg?

— Azt biz én nem tudom... elfelejtettem megkérdezni. Nagyon ajánlották, megfogadtam. Olyasmit hallottam, hogy anyja rég meghalt s azóta az atyjával élt, de most ez is meghalt. Holnap itt lesz, majd meglátod, milyen. Addig fölösleges ezen töprenkedni.

Laura kedvetlenül távozott.

— Még csak azt sem tudjuk, kicsoda, micsoda... nekem ugyan mindegy lehetne, mert velem nem lesz semmi dolga, én már kinőttem az efféléből, voltam a nevelő-intézetben. De mégis szeretném tudni... Ha öreg, akkor bizonyosan parancsolni fog akarni nekem is... de ezzel ugyan megjárja! Ha fiatal volna... azt nagyon szeretném... akkor volna itt magamhoz

való társam, mindjárt nem volna olyan unalmas az életem.

Mialatt Laura ezeken törte a fejét, a kicsinyek nem is sejtették, mi van készlőben, és szokás szerint kint kalandoztak a mezőkön. Dini, mint fortélyos vezér, gondoskodott róla, hogy mindig olyan tájakon járjanak, a hol az apa nem szokott járni. Kis serege híven követte, ugrált, szaladgált paranesa szerint s ily módon szerencsésen eljutottak egy patakocskához. Itt Dininek nagyszerű gondolata támadt.

— Szárazföldön már eleget játszotunk... ma vízi-játék következik. Vessétek le a czipót, harisnyát, aztán utánam a vízbe!

A patakoeska nagyon sekély vízezske volt, alighogy bokáig ért s ép ezért Dini egész bátorsággal vezette bele testvéreit. Czipót, harisnyát a vállukra vetve, gázoltak bele a vízbe.

— És hova megyünk ezen a vízi uton? kérdé Aranka.

— Majd megvállik. Megyünk, a meddig mehetünk, felelé Dini. Láttam én, hol szakad ez a patakoeska a folyóba. Elmegyünk odáig. Nagyon kellemes séta lesz, meglássátok. Ilyen meleg nyári napon akár egész nap is a vízben lehet lubiczkolni. Ugy-e, nagyon jó?

— Az a... nagyon jó, felelé a kicsike Czilike... de a kavics szúrja a talpamat.

— Sebaj, majd megszokod.

Kis idő múlva olyan helyre értek, a hol a patakoeska szélesebb és hosszabb folyásu lett. Itt nem volt kavicsos a fenéke, hanem sáros és a legkisebb testvér, a piezi Rudika, majdnem térdig süppedt bele. Megijedt vitézül és kiáltozni kezdett.

— Ne kiabálj, nincs semmi bajod, szólt Dini. Én megyek elől, tudom, milyen mély a víz. Csak jőjj szaporán!

— Igen, de hátha megcsuszom és elesem...?

— Majd fölkelysz. Különben fogózzál Czilikébe, ő mégis erősebb valamivel.

(Folytatása következik.)

FÉNYES, meleg nyári nap,
Tündöklük a levegő,
Olyan, mint a tarka szőnyeg
A mező.

Lomb árnyékán madárfütty,
Fecske villan az égbe,
Szerte zsongva szorgoskodik
A méhe.

Bátran közibök megyek
S ott nyugodtan leülök,
Én nem bántom, ők se bántnak
S példájukon épülök.

BABA-MADARAK.

— Apterix-fiók. —

(Képpel a czimlapon.)

UDOM, hallottatok már sok mesét, mely ugy kezdődött, hogy: »hol volt, hol nem volt, az Operenciás tengeren is tul volt.« No hát én itt vagyok még az Operenciás tengeren is tul, de azért mégis meghallottam a hírét, miként szerepelnek baba-madár pajtásaim a »Kis Lap«-ban. Hallottam, kogy eldicsekedett a bagoly az ő tudosságával, a sas a bátorságával, a strucz a nagyságával; mind-egyik azt akarta elhitetni, hogy ő a legkülönb. Már pedig én azt hiszem, hogy különb vagyok valamennyinél, vagy legalább is érdekesebb. Majd szépen sorjában elmondom, mért.

Legelőször is persze azon kell kezdenem, hogy bemutassam magamat, ami azzal jár, hogy a nevetem megmondjam. A tudósok *apterix*-nek neveznek, ami nagyon nehezen megtanulható név, ugy-e? Azt akarják ezzel mondani, hogy szárnyatlan madár. De van nekem ennél sokkal szebb és régibb nevem is, melyet a bensülöttektől kaptam. Ez pedig *kivi*.

Ami azt illeti, hogy mi *kivi*-madarak szárnyatlan madarak vagyunk, az igaz is, nem is. A ki lát, bizonyosan rámondja, hogy nincs szárnyunk, mert nem látja. Pedig hát mégis van a hosszú tollazatunk alatt valami olyan szárnyféle, de olyan törpe, elzsugorodott esöpp darabka esont, hogy semmi hasznát nem vehetjük. Nemcsak repülni nem tudunk, de még csak ki sem terjeszthetjük szárnyunkat, így hát semmi haszna. Annyi, mintha nem is volna. Jobb ha nem is látják.

Ha már a nevetem megmondtam, megmondom a lakásomat is. Az bizony jó messzeckére esik a »Kis Lap« olvasóinak hazájától, épenséggel az uj-seelandi szigeten. Ha van térképetek, megtaláljátok messze a földgömb déli részén, Ausztráliában. Itt élünk mi, itt és másutt sehol. Bejárhatjátok az egész föld kerekét, de *apterix*et nem fogtok találni. És itt Uj-Seelandban is ha látni akartok, sietnetek kell idejönni, mert már itt sem fogunk sokáig élni. A tudósok kimondták, hogy olyan madárfaj vagyunk, mely kivesző félben van. Évről évre fogy a számunk és nem igen hosszú idő mulva már csak a muzeumokban kitömve fogunk szerepelni. No's hát, ugy-e érdekes az ilyen madár? Bagoly, sas és más mindenféle madár száz és ezer esztendő mulva is lesz, de eleven *apterix*et akkor már nem fognak látni. Épezért nem csoda, ha bus kedvü madarak vagyunk és nem igen láthatni minket vidám játszadozásban.

Kár bizony, hogy az itteni bensülöttek és ide bevándorolt európaiak annyira üldöznek minket szegény kiviket, a kik ősi időktől fogva esöndes békességben éltünk a mi szép nagy szigetünkön. Pedig az emberek még azt sem foghatják reánk, hogy kárt okozunk nekik. De azért mindig jobban-jobban kiszoritanak régi helyeinkből, fölszántják a földet, irtják az erdőket, járnak, kelnek és lármáznak, ugy, hogy nincs maradásunk. Mindig beljebb-beljebb kell menekülnünk olyan helyekre, a hol még nem járnak emberek: esakhogy lassanként mindig utólérnek, megint beljebb szoritanak, olyan helyekre, a hol nem tudunk jól megélni, itt aztán évről-évre

fogyatkozunk és nincs messze az idő, a mikor már csak egy hírből fognak ismerni és emlegetni.

Mi pedig nem bántunk senkit, sőt örvendünk, ha nem akadunk az utjába senkinek. Szeretjük a csendes békeséget és úgy élünk, hogy senkinek sem lehet reánk igaz panasza. Nappal pihenünk és alszunk, este és éjjel pedig utra kelünk eleséget keresni. Leginkább rovarokból élünk és jó szerencse, hogy olyan hosszú és erős csőrünk van, mert ezzel még a föld alól is elő tudjuk keresni zsákmányunkat. Fölturjuk a földet és óvatosan megragadjuk a menekülni akaró rovar a csőrünk hegyével, aztán magasra föltartjuk és hirtelen lenyeljük szőröstül-bőröstül. Megesszük a csigát, legyet és más mindenféle ilyen apró jószágot, szükség esetén a növénybogyót is, egyáltalában nem vagyunk válogatósak. Néha egy kis homokot és kavicsot is eszünk, de ezt csak azért tesszük, mert egészségünkre válik, ezzel a gyomrunk jobban összemorzsolja az elevenen lenyelt, sokszor

kemény, pánczélos rovarokat. Azt mondják, hogy a lábunkkal szoktuk verdesni a földet, hogy ilykép a megijedt rovarok

arról a helyről kibujjanak és könnyebben megkaparíthatassuk. De ez bizony csak mese, valamint az is, hogy erős cső-

rünkkel szembe szállunk az ellenséggel. Az igazat megvallva, mi nem vagyunk valami nagyon nagy vitézek s ha baj

fenyeget, inkább elfutunk. De ha már épe séggel nem lehet menekülni, akkor mégis csak megpróbálunk vitézül szembe

Mint sok más madarat, minket is sokat üldöznek, leginkább a tollunkért. A maoik — így hívják a benszülött félvad embereket, — nagyon szeretik a mi tollunkat. Rendszeresen éjjel törnek reánk, mert nappal, mikor elrejtőzünk, nehéz volna ránk találni rejtékünkben. Az emberek fáklyákat gyujtanak s úgy indulnak ellenünk. Ez még nem volna baj, mert a sűrű bokrok közt hamar elrejtőzünk. Igen ám, de az emberek kutyákat hoznak magukkal s ezek rátalálnak a nyomunkra és a vadászok többnyire zsákmányul is ejtenek néhányat közülünk.

A fészekrakással nem sokat törődünk. Az öreg apterix kikeres valamely nagy fa tövében csendes, biztos helyecskét, hova az eső nem ér. Ott lyukat kapar a földbe, abba rakja le tojásait, aztán betakarja száraz falevéllal. A tojásokkal nem sokat törődik azontul, de nem is szükséges, mert a falevél-takaró alatt olyan meleg van, hogy e tojásokból kikelnek a kicsi kivi és mindjárt utra kelnek elesé-

get keresni. szállani. Jobb mégis, ha el tudunk futni, mert a harcban rendszeren minket győznek le.

get keresni.

Ha dicsekedni akarnék, elmondanám, hogy ugyan-ahhoz a madárnemhez tarto-

zunk, melyhez a strucz, szaladni is ugyan jól tudunk. Csak hogy a strucz az ő hatalmas hosszu lábaival el is tud gyakran menekülni, minket szegény kiviket pedig többnyire elfognak. Az még szerencsés, a kit élve fognak el és elküldenek valamely állatkertbe. Ott a fogoly kivi épen úgy él, mint a szabadban: nappal szundikál és csak az esti szürkületkor tipeg-tapog ide-oda a ketreczében s ilyenkor szedi a begyébe a számára oda készített eleséget. És ha napközben kizavarják nyugalmából, megint csak visszatér mindég a zugsokába és aluszik tovább. Hanem a hosszu tengeri utat innen Európába csak kevesen bírják ki s ezért csak kevés állatkertben láthatni apterixet.

Egyébb nevezetességet magunkról nem tudok, azért nem is fecsegek tovább, hanem utra kelek és keresek magamnak egy pár jó kövér bogárkát, mert megéheztem. Az pedig sokáig tart, míg apró rovarokból jól lakom. Azért tehát nektek is jó étvágyat kívánva az oszonnához, befejezem soraimat, abban a reményben, hogy nem fogjátok elfelejteni, amit olvastatok.

VIDÉKI ÉS FŐVÁROSI VEREBEK.

Kedves Forgó bácsi!

Sak pár éve, hogy a »Kis Lap«-ot olvasva kezdtem érdeklődni az állatok iránt, mert a mi házunknál semmiféle szobai állat sem volt soha: sem kutya, sem macska, sem madár.

Külső házi állatokat sem igen ismerünk, mert jóllehet vidéki városban lakunk,

mégis házunk egész nagyvárosi modorban, kicsi szük udvarral bir, s bérházakkal van körülépitve; így hát tehén, ló, vagy egyéb házi állat a mi házunknál sohasem létezték, nem csoda, ha nem viseltettünk érdeklődéssel irántuk; csak annyit tudtunk, hogy az állatokkal kiméletesen kell bánni, hogy nem szabad őket kinozni.

De a mióta a »Kis Lap« jár nekem, fedeztem föl, hogy de bizony él még is valami állat a mi házunknál.

Ugyanis: a folyosónkon van egy ablak, melyet, mivel a lépcsők fölé van vágva, használni nem lehet, s így télen, nyáron redőny van rajta. Ez az ablak száz meg száz verébnek szolgál éjjeli tanyául. Este felé hangzik is már a nagy csicsérgés, a mint a fészükbe térnek, míg aztán szépen elesöndesednek. Reggel, mire én kikerülök a szobából, természetesen már nyoma sincs a kis éjjeli vendégeknek.

Kezdtém a folyosón levő asztalra morzsát szórni, gondolván: ha már ismerősek a házunk tájával, majd csak fölfedezik a nekik szórt ebédet is, melyet finom szimatukkal majd megéreznek. A szobám ablakán át lestem, ha fognak-e közeledni? Hosszasan siker nélkül vártam, míg végre a vas rácsra repül egy, s óvatos körül nézdelődés után egyenesen az asztalra, a honnan mohón kezdte szedegetni a morzsát; de csakhamar ismét elriadt onnan. Jöttek aztán többen is a kis farkosok s ugyancsak fogyasztották az elemőzsiát. Ez időtől kezdve folyton gondoskodtam róluk, minden megmaradt kenyér darabkát összetördeltem, s elláttam a kis

vendégeket, akik mind nagyobb számmal gyülekeztek. És így folyik ez már néhány éve, s most már annyira megszeliődtek, hogy egész bátorságos odaadással lakmároznak. El lehet mellettük bátran menni, vagy megállva őket nézni: nem riadnak el.

Ennyit a vidéki verebekről.

Én azonban ismerős vagyok a fővárosiakkal is. Minden évben több hónapra fel szoktam rándulni mamámmal Budapestre néniékhez, a kiknek lakása nagy erkéllyel van kapcsolatban. Ez erkély körül is számtalan veréb szokott csiripelni. Én hát itt is kezdtem a morzsa hintést: s ide bizony még számosabban jöttek, s nagy éhesen kapkodták a jó zsemle- és kifli darabokat. Nagy érdekléssel néztem az erkély ajtón keresztül, s nem bírtam ott hagyni, míg csak egy is ott volt. Bármennyit szórtam, szerencsésen mind elfogyott. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy itt mindig csak a zsemle, és kifli járta, sohasem kenyér. Ha én ott nem voltam, a nénikém helyettesített engem, hogy el ne szokjanak az én kis barátaim. Hogy a következő évben ismét Budapestre mentem, örömmel üdvözöltem őket, mint rég nem látott kedves ismerősöket. Történt, hogy kenyérdarabokat is vegyítettem a zsemle közé, mert már nem győztem őket a fehér morzsával. Hát másnap azt látom, hogy a kenyérdarabok mind ott maradtak. Gondoltam, már jól laktak s csak a véletlenből maradt ott a kenyérbél. Hosszabb megfigyelés után arra tértem rá, hogy bizony ezek fővárosi válogatós, finyás veréb urak és veréb hölgyek, szándékosan hagyták ott a kenyé-

ret, rangjukhoz és kényes természetükhöz méltónak csak a zsemlet tartván. Egy alkalommal épen abban az órában, midőn őket etetni szoktam, vendéget kaptunk. Én is elfeledve kedves kötelességemet, ott ültem a társaságban, a midőn egyszerre véletlenül kipillantok az erkélyre — hát mit látok!? Az erkély karfáján, a mely bizony jó hosszú — sűrűn egymás mellett üldögéltek a verebecskék, mind arccal befelé fordulva, mintegy várva az elmaradt eledelt. Ott is hagytam nyomban a társaságot és futottam, hogy az én kis éheseimet jól tartsam.

Gyöngyös, május 2.

Jablonszky Jolán.

VITÉZ KIS DOBOS.

(Képpel a 8—9. lapokon.)

ASUTBAN, a kémény alatt,
A padlásán ócska lomban,
Megérdemelt nyugalomban
Hevert ez az ócska kalap.

Fogtam, a fejembe nyomtam,
Tűztem mellé kakas tollat.
Messze szóló kis dobomat
A nyakamba akasztottam.

De puskát is kerítettem,
Új kis puskát, nem kopottat —
Járom vígan a tánczomat
Ebben a különös mezben.

Járom, ugrok, s kedvem szerint
A nótámat kipörgetem —
Ha jö ellen, megkergetem
S aztán újra járom megint.

FALUN.

ELHAGYTAM a meleg várost,
 Mezőn erdőn élek már most!
 Nincs iskola, nincsen lecke,
 Ugrálgatok mint a kecske.

AGÁTA LOVAGLÁSA.

— Kicsi beszély. —

(Képpel a 13. lapon.)

BÉRCZES, ERDŐS tájon feküdt a szép
 kövári kastély. Előkelő, gazdag
 gróf ur volt a gazdája, csak hogy
 már nagyon rég nem látták itt ezen a
 tájon, mert a gróf a fővárosban lakott,
 onnan pedig hol egyik, hol másik jószá-
 gára ment nyaralni, csak éppen ebbe a
 szép, de ódon várkastélyba nem, ott unal-
 masnak találta az életet, mivel hogy mesz-

sze földön nem volt magához való szomszédja.

A kastély azért mégis jó rendben volt, mert a nagy kert végén álló csinos házban ott lakott a kulcsár, a kinek gondjára volt bízva minden, az pedig lelkiismeretes, pontos ember volt. Egyébre sem gondolt, csak hogy dolgait szépen rendben tartsa s ha ezzel elkészült, két leánykáját tanitgatta: Birikét és Anikót. Anyjok már nem élt s a jó apa igyekezett pótolni a mamát is. Tanította őket s oly rendszeren kellett végezniök a leczkéköt, mint akár melyik iskolában, amit különben örömet meg is tettek, mert engedelmes, jó leánykák voltak, de meg nem is tudtak volna az egész hosszú napon mit csinálni. Játsszótársuk nem volt: az apa, ha egyszer föladta nekik a leczkét, odajárt a dolgai után s így Birike és Anikó még örült, hogy van mivel hasznosan eltölteni az időt.

Ha megtanulták a leczkét és elvégezték feladványaikat, kimentek a kertbe és ott foglalatoskodtak. Volt külön kis kertescskéköt, abban kapálgattak, ültettek, volt sok szép viráguk s nagy örömük telt benne. Ha pedig ebbe belefáradtak, leheveredtek valamely árnyékos fal alá és meséltek egymásnak érdekes történetkéköt, vagy elbeszélgettek arról, amit a kastélyban láttak. Mert atyjok néha elvitte őket magával a kastélyba, s végig járták a fényes termeket, melyek tele voltak érdekes régi butorokkal s a falakon régi arc képekkel s az apa mindig tudott valami kis történetet mondani egyik vagy másik régi hősről vagy jeles nőről, a gróf őseiről, a kik mind itt éltek hajdan, ebben a kastélyban. Csak azt nem értették, hogy

a kastély mostani ura mért nem él itt ezen a szép helyen.

— Van neki ennél még szebb is, mondá az apa. Hanem majd egyszer talán csak ellátogat ide.

És megtörtént, hamarább mint gondolták. Egy napon levél jött, hogy készen kell tartani mindent, mert a gróf hosszabb időre ide jön a nejével és leányával.

Nagyon tetszett ez Birikének és Anikónak. Roppantul szerették volna már látni a gróft meg a grófnét, de különösen a grófkisasszonyt. Valjon milyen az a fiatal grófi leány? Bizonyosan négylovas hintón fog mindig járni, vagy talán lovagolni, mint azok a hajdani grófkisasszonyok, akik ott a kastélyban le vannak festve s a kiskorú apát az anyai érdekes történetkét beszélt. Valjon szóba fog-e velök állani? Vagy talán gögös lesz?

Mikor a kastély ura megérkezett családjával, Birike és Anikó egy bokor mögül lesték; de bizony semmit sem láttak, mert esős, szeles idő volt, a grófi család zárt hintóban érkezett.

Másnap sem látták s bele nyugodtak,

hogy majd egyszer valamikor csak meglátják. Végezték rendes dolgukat s egy délután épen kertcskéjükben dolgozhattak, mikor az alacsonyrácsajtón beszélt valaki:

— Madut Bilite ész Anitó, ud-e?

A két testvér oda nézett és egy kedves kicsike leánykát pillantott meg, aki nyájasan mosolyogva intett feléjük. Birike és Anikó roppantul szerették az ilyen kedves kis ba-

bát s szaladtak is, hogy az ajtót kinyissák, azt gondolván, hogy atyjok valami ismerőse jött látogatóba s hozta magával a kicsikét, akit kiküldtek ide hozzájuk játszani. De ezt nem sokáig hitték, mert

AGÁTA LOVAGLÁSA. (Lásd a 14. lapon)

a következő perczben oda ért egy nyájas képű, öreges nő, ki így szólt:

— A kis Agáta grófnő hallotta, hogy itt leánykák vannak, azért ide kívánczolt játszani. A grófné megengedte, hogy ide hozzam s reméli, hogy szívesen látják.

De még mennyire szívesen látták! Nem volt ez valami kényeskedő kis figura, nem járt négylovas hintóban és nem csinált semmiféle paradét. Még öltözve is egészen egyszerűen volt és oly kedvesen csacsogott, hogy Birike és Anikó legjobban szerették volna folyvást ölben tartani és dédelgetni. Volt is azután módjuk benne, mert a kis Agáta mindennap lejött hozzájuk. Kissé gyöngye gyermek volt s az orvos azt tanácsolta, hogy sokat legyen szabadban. Azért jöttek is ide a hegyvidékre.

A két testvér már szinte rendes napi mulatságnak tartotta, hogy a kedves kicsikével töltsön néhány órát. Oly vidáman eljátszogatnak, hogy szinte sajnálták, mikor válni kellett. De a kis Agáta mindig ígérte, hogy másnap eljön és el is jött.

Egy napon a dadának valami kis dolga akadt és ott hagyta a kicsikét a testvéreknél, tudva, hogy ezek gondját fogják viselni. Mulattatták is mindenképen s egyszer az jutott eszökbe, hogy lovagoltatni fogják. Összefonták a karjokat és ráültették a kicsikét, kinek nagyon tetszett ez a multság. (Lásd a képet a 13. lapon.) Csakhogy nem lett jó a vége. A mint vigan nyargalásztak, Birike megbotlott egy rögben és elesett. Elestek mindnyájan s a kis Agáta is nagyot zuhant a földre.

Birike és Anikó majd holtra ijedtek s csak akkor nyugodtak meg kissé, mikor látták, hogy a kicsike nem sir. Az igaz, hogy nem sirt. De nagyon csöndes lett s mikor dadája megjött, haza kívánczolt.

— Sokat szaladgált, elfáradt, mondá a dada. Későre is jár az idő, lefektetem.

Hanem másnap rosz hír hallatszott, hogy a kis Agáta beteg. Birike és Anikó összenéztek. Hátha a nagy eséstől beteg a kedves kicsike? Szerencse, hogy nem látta senki... a kis Agáta bizonyosan nem tudja, mitől beteg, nem fogja őket elárulni.

Harmadnapra izenet jött a kastélyból, hogy a kis beteg látni kívánja játszótársait, mert nagyon unalmas ágyban feködni. Birike és Anikó fölmentek, de nagyon nem szívesen. Szinte a lelkökbe nyilallott, mikor a kedves kis leánykát sápadtan, bágyadtan látták ott feködni s feléjük nyujtotta kicsi kezezcskéjüket.

— Jó Bilite... jó Anitó... ud szellemem, mondá Agáta.

Ott volt a gróf és neje és ott volt az orvos is, ki így szólt:

— Sokáig nem szabad a kis betegnek beszélgetni. Még nem tudom, mi a baja; nem tudhatom, nem árt-e neki? Sajátságos baj...nem tudom kitalálni az okát.

Birike és Anikó egymásra néztek és elsápadtak. Egyet gondoltak mindketten s a mint Birike kérdőleg tekintett testvéreire, Anikó halkán sugta:

— Igen...akármí történjék, megmondjuk az igazat.

És elmondták, mikép akarták mulattatni a kicsikét, mint estek el vele... talán ettől betegedett meg.

— Persze hogy ettől! szólt az orvos. Most már tisztában vagyok, hogy mit kell tennem meggyógyítása végett. Remélem, nem lesz nagy baja, elejét vehetjük. Nagyon jól tették, kedveseim, hogy megmondták, mert veszedelmes dolog az efféle titkolni. Ha a betegség okát nem tudjuk, gyógyítani is bajos.

Birike és Anikó zavartan álltak ott és várták, hogy a kis beteg szülei most majd nagy haraggal fognak rájuk rontani. De a helyett a gróf nyájasan mondá:

— Derék leánykák vagytok. Tudom, nem rossz akaratból, nem is pajkosságból történt, ami történt, de ti mégis megijedtetek, féltetek a haragomtól. És most mégis megvallottátok az igazat. Ebből látom, hogy jó gyermekek vagytok.

A grófné pedig megcsókolta őket.

— Ne féljete, nem haragszunk. Abból, amit most tettetek, látom, hogy jövőre is rátok bízhatom kedves kis leánykámat. Ha meggyógyult, megint együtt fogtok játszani.

Egy hét múlva a kis Agáta megint ott szaladgált vígan Birikével és Anikóval. Ezek most jobban vigyáztak, de meg voltak elégedve magukkal is, mert érezték, hogy akaratlan hibáikat őszinte szívvel jóvátették.

HÖRCSÖG-VADÁSZAT.

— Levél Forgó bácsihoz. —

FERMÉSZETRAJZUNKBAN, de még olvasó könyvünkben is sokat olvastam a hörcsög bátorsága felől. Akkorra bátorságra, már-már vakmerőségre azonban még sem tartottam őt képesnek, mint a minap tapasztaltam nála. A múlt aprilis

hó 21-én egyik tanulótársam és Labancz nevű kutyám kíséretében kimentem a községünk mellett elterülő földjeinkre. Alig haladtunk néhány száz lépésnyire a falutól, midőn Labancz tőlünk elmaradva, lábaival erősen kaparászott egy kis nyilásnál. Semmi különösét nem tulajdonítottunk a dolognak; de kutyám nyiszítése, szükölése figyelmessé tett bennünket. Erre mindketten visszafordultunk s láttuk, mint viaskodik Labancz egy hörsöggel. Nem zavartuk a veszekedésüket, melyet feszült érdeklődéssel néztünk. A harc mind komolyabbá kezdett válni. A hörsög a kutya száját össze-vissza mardosta s oly erőt s vakmerőséget fejtett ki, hogy kutyámat a szájánál fogva iparkodott befelé vonszolni a lyukba.

Ekkor mi is megsokaltuk a dolgot. Hű kutyám segítségére siettem, a farkánál iparkodván a lyuktól elhuzni, ami sikerült is. De azon vettük észre magunkat, hogy a hörsög dühösen tüsszögve kiugrott a lyukából s egyenest nekem tartott.

A botommal feléje vagdostam, de nem találtam el. Labancz ezalatt ráugrott s kezdődött az élet-halál harc, amelyből sulyosan megsebesült kutyánkat barátom segélyével csak nagy nehezen szabadíthattuk meg.

Most már mindketten szembeszálltunk a marakodó állattal és habár többszörösen nekünk vágott is, sikerült őt leteríteni.

Hanem a szegény Labancz! Csunyául meg volt viselve. Testén vagy tíz apró seb látható s bizony még sokáig viseli nyomait ennek a furcsa háborúnak, melyben minden vitézsége daczára kudarcot vallott. Sohasem hittem volna, hogy e kisiny állatban ekkora erő s bátorság legyen.

Braun Dezső.

SZAMREJTVÉNY.

2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
8	8	8	8

Ezek a számok úgy helyezendők el, hogy felülről lefelé és jobbról balra 17-et adjanak.

NYÁRI LEVÉL.

Budapest 1887. jun. 19.

Igen tisztelt kedves Forgó bácsi!

Oly boldog vagyok, hogy el sem képzelheti kedves Forgó bácsi. Hogy is ne lennék boldog! Néhány nap óta ismét élvezem szünidőmet. Kint lehetek most a szép, jó, üde falusi levegőn, mulatok kedvemre. A testvérem madarával tartok: én is oly nagy hangon énekelek, hogy néha észrevéve saját magam okozta lár-mámát, nagyot kell nevetnem; aztán karikázom, labdázom házunk körül, s ha elfáradok: leülök, átlapozom kedves aranyos »Kis Lap«-omat valamely árnyas fa alatt, és nem kell órákon át csukott, szűk helyen: iskolánkban ülnöm.

Nem mintha tanulni nem szeretnék. De hogy! De higgye el, kedves Forgó bácsi, néha már majdnem türelmetlen volt a tanuló szobánk. A kábitó, nyomasztó levegő néha még gondolkodni sem engedett. Ez idén először életemben jártam iskolába. Vizsgáimat, hála Istennek, szerencsésen tettem. Csak jövőre is járhatnék iskolába! Olvastam felszólítását s küldök én is egy esekély összeget a tűz által károsult szegények és szenvedők részére. Bár adhatnék többet! De éppen utolsó időben több izben támadtam meg különféle segély adományért kis erszényemet, és most ott bizony kevés van; de örömmel láttam, hogy »Kis Lap«-unkban már szép összeg gyűlt egybe e szép célra. Csak

minden kis olvasó társam küldjön, ha keveset is. Sokan vagyunk, és azért kevéssel is sokat tehetiünk.

Kedves Forgó bácsit szívesen üdvözölve, maradok a »Kis Lap« hű olvasója

Faschó-Moys Marianne.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szeless Andor. A muzeumi valamint a budai várpalota iverzei alatt levő képtár nyáron is látható. — **Schwarz Bert.** Derék; de az előadás darabjait honnan vettétek? Ha a »Kis Lap« vagy a »Forgó bácsi színház«-ból, akkor a pénzbeli eredményt is Forgó bácsihoz illetet volna küldeni, hogy a »Jótekonyság« rovatja újabb dísz nyerjen vele. — **Boross Imre.** Ha a számóczát otthon hagyod is: de magadat otthon ne feledd e nyáron s lássam arcodat. Szívesen várlak. — **Braun Dezső.** A rejtvény meg fog jelenni. Ki szerkeszté? A »K. L. egyesület« elnöke, jegyzője vagy az egész egyesület? — **Thüringer testvérek.** Hősötök neve csak nem rég fordult elő a »K. L.«-ban. — **Lang Franciska.** »Forgó bácsi színháza« megjelent az Eggenberger kiadásában s megrendelhető minden könyvkereskedéssel. — **Radnai József.** Irhat bárki a »K. L.«-ba, ha tud hozzá. — **Weisz testvérek.** Jobb lesz egy csomóban küldeni. — **G. S.** Fölösleges a bizonyítás, mert föl sem szabad tennem, hogy a gyermek nem a saját megfejtése alá írja a nevét. — **Kehn Gábor.** Pénteki napon mindig található vagyok. Sajnálom, hogy nem láthattam Gizellát. Üdvözöllek.

BÜNTETÉS.

Br. G., Pr. O., Fr. leveleit, melyek rongyos szélű papirosra vannak írva, vagy levelező lappon pocszásan széthányva, tekintetbe nem vehetem. F. b.

Jótekonyság.

Eperjes, N.-Károly, Toroczko, Ruszkabánya és Kurtics tüzkárosultjainak javára: Thuróczy Mariska 1 frt., Andrásffy Alice 50 kr., Dollinger Alice 65 kr., Blum Irma, Sári és Paula 1 fr., Dienes Rózsika 2 frt., Keczer Stefánia 50 kr.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »P. Napló« czimű napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.